

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Tineretul lumii luptă pentru pace

Prin însăși firea și rostul ei, adevărata tinerețe se însuflețește și luptă pentru împlinirea unor năzuințe înalte și nobile. Astăzi cea mai scumpă și fierbinte năzuință a omenirii este preîntâmpinarea unui nou război și așezarea în lume a unei păci drepte și trainice. Astfel, nu-i decît firesc lucru că în rîndurile luptătorilor pentru împlinirea acestui măreț ideal se găsește și tineretul lumii.

Despre acest fapt stă puternică și grăitoare mărturie al VIII-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, desfășurat — sub semnul nobilelor idei ale păcii și prieteniei — la Helsinki în zilele de 26 iulie—6 august 1962. Căci în cadrul lui peste 18.000 de soli ai tineretului din 140 de țări, reprezentînd 1.500 de organizații de tineret, au afirmat cu convingere și tărie, într-un chip mișcător, năzuința cea mai scumpă a tinerei generații de pretutindeni: de a trăi în pace și prietenie, de a lupta pentru pace și prietenie.

Șuvoiul de tinerețe care s-a revărsat, cu acest prilej, în chemările spre pace și prietenie a arătat cîtă putere, cîtă însuflețire și cîtă noblețe străbate prin sufletul tineretului lumii, care dorește să se cunoască și să se împrietenească reciproc, să-și făurească un viitor de pace și de bună înțelegere.

La deschiderea sărbătorească a celui de-al VIII-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, care a avut loc în ziua de 29 iulie 1962 pe stadionul olimpic din Helsinki, delegațiile de tineret și-au făcut intrarea în ordine alfabetică. Prin aceasta s-a arătat că nu trebuie să se mai țină seama de nici un fel de deosebiri și distanțe, ci toți tinerii din lume trebuie să pășească hotărît și unitar întru afirmarea păcii și prieteniei între popoare.

De sine înțeles, tineretul de pe fiecare colț al globului pămîntesc a adus cu sine ceva propriu poporului din care face parte. Cu toate acestea, dincolo de această amănunțită felurime în înfățișare, dincolo de felul acestor tineri de a se îmbrăca, de a se comporta și de a gîndi în problemele politice și profesionale, dincolo de credința religioasă pe care o mărturisesc, de dansul lor preferat sau de gradul lor de pregătire, ei și-au exprimat într-un glas una și aceeași năzuință comună: NU! războiului, DA! înțelegerii, coexistenței pașnice, NU! lanțurilor robiei

coloniale, DA! vieții vrednice de numele de om și neatîrnate.

A răsunat puternic, cu acest prilej, și imnul tineretului democrat: „Umăr la umăr, noi mulți la număr...”. Deși aceste cuvinte au sunat altfel în celelalte limbi, totuși înțelesul lor este același: pline de neîmpuținată vigoare, peste deosebirile de culoare sau crez, mădulele tinerei generații sînt chemate să-și strîngă rîndurile spre a face ca aripile porumbelului păcii să nu fie frînte de furtuna puterilor întunecate ale războiului.

De-a lungul mai multor zile s-au desfășurat manifestări tinerești din cele mai felurite: programe artistice internaționale cu concursul diferitelor țări, concursuri artistice, jocuri sportive prietenești, concursuri de soliști de muzică populară, întâlniri și convorbiri între delegațiile de tineret ale diferitelor țări, ș. a. Ziua prieteniei, ziua solidarității cu tineretul din țările coloniale și din cele de curînd independente, ziua tineretului muncitor, ziua artei și culturii, ziua tinereții și sportului, ziua științei, progresului și viitorului, ziua fetelor ș. a. — iată calendarul propriu al acestui festival.

Delegația țării noastre la acest festival a fost compusă din 350 de tineri și condusă de dl Virgil Trofin, prim-secretar al C.C. al U.T.M.

Nu ne îngăduie locul să înfățișăm aici pe larg tot ceea ce a săvîrșit delegația noastră în sînul acestui festival. Pomenim doar că-n ziua de 31 iulie 1962 delegația tineretului român a primit vizita unor tineri din delegația americană. Cu acest prilej, tinerii romîni au stat de vorbă, au schimbat daruri, au făcut schimburi de vederi, au cîntat și dansat împreună. Spectacolul național, prezentat de delegația R. P. Romîne în ziua de duminică 5 august 1962 în una din sălile din Helsinki, a avut un succes deosebit. Felurile numere ale programului artistic au fost salutate cu vii aplauze. Cu ropote de aplauze a fost primit ultimul punct al spectacolului — dansul „Prietenia”, care a cuprins o sută de jocuri populare din mai multe țări, printre care și din țara gazdă a festivalului. Spectacolul național al delegației R. P. Romîne a prilejuit o puternică manifestare a prieteniei și solidarității tineretului lumii cu tineretul țării noastre. De asemenea, este de menționat

și faptul că și la acest festival inimile au fost cucerite de nestematele folclorului românesc, înfățișate de ansamblul nostru de dansuri și cîntece populare.

În felul acesta, delegația R. P. Romîne a dus peste țări și mări bunul nume al patriei noastre. Unul din membrii acestei delegații a mărturisit la întoarcere: „Acolo, departe de țară, am fost mai mult ca oricînd mîndru de patria mea, de poporul meu. Îți crește inima de bucurie cînd vezi simpatia, prestigiul, de care se bucură patria noastră socialistă peste hotare”. Altul ne încredințează despre următorul fapt: „Eram la o întîlnire cu delegați din Statele Unite. Cînd a venit vorba despre posibilitățile tinerilor de a învăța, eu le-am spus că la noi orice tînar poate să învețe și să urmeze orice școală dorește. Aflînd că pentru milioanele de tineri învățămîntul este gratuit, că elevii din clasele I—VII găsesc la începutul anului pe bănci manualele școlare, care se dau tot gratuit, au rămas foarte surprinși. Părea ceva de neînchipuit pentru ei”.

În ziua de luni, 6 august, la ora 10 seara, s-a desfășurat ultimul act al celui de-al VIII-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Se dă citire mesajului de pace și prietenie, mesaj al unității tineretului lumii. Cuvintele în care este îmbrăcat au înțelesul și forma sărbătorească a unui legămînt: „Tineretul..., conștient de răpunderea sa în legătură cu primejdia unui război mondial, se adresează ... tuturor popoarelor lumii și guvernelor lor exprimîndu-și încă o dată hotărîrea lor de nezdruccinat de a apăra pacea în întreaga lume...”

Acum, cînd adresăm acest apel tuturor oamenilor fără nici o deosebire, promitem să ne consacram luptei comune pentru pace și să ne dăruim toate forțele pentru triumful prieteniei și înțelegerii reciproce între tinerii și popoarele lumii”.

Prin măreția și căldura lui, festivalul a cimentat nobilul simțămînt al prieteniei, care a legat și va lega întotdeauna pe cei ce luptă pentru cauza sfîntă a păcii. În cadrul lui, ideea de pace și de prietenie a triumfat cu o putere tinerească. El a arătat într-un chip strălucit cît de mare este însuflețirea și cît de puternică este forța prieteniei și a păcii.

Festivalul a oglindit din plin hotărîrea tineretului lumii de a lupta pentru triumful prieteniei și înțelegerii reciproce între tinerii și popoarele lumii, pentru înlăturarea dezarmării, pentru asigurarea păcii.

(Continuare în pag. 2)

Cultul divin izvor de pace și prietenie

Cultul divin este un potrivit mijloc, de care se poate folosi Sf. noastră Biserică în îndeplinirea misiunii sale divine, care este continuarea și desăvîșirea operei Mintuitorului, de-a răspîndi și consolida armonia, pacea și bunăvoirea. Dar acum ne vom întreba, este în stare cultul divin al Bisericii noastre să-și îndeplinească acest rol pe cit de frumos, pe atît de greu? Să încercăm să răspundem pe scurt la această întrebare.

Este cunoscut de toți că Sf. Liturghie ortodoxă cuprinde în simbolul său ceva mai mult decît săvîșirea tainei trupului și singelui lui Hristos. Ea este o nouă venire a lui Hristos pe pămînt, o întîlnire cu Hristos, prezența Sa pe pămînt, misterul întrupării prezent. Iată pentru ce Sf. Euharistie este „forța Bisericii ortodoxe, Duhul său, viața sa, taina tainelor”.

Această prezență sfîntă a Păstorului ceresc o sărbătorește, o cîntă, o preamărește creștinul ortodox.

Știm cu toții că elanul sărbătorii are o extraordinară putere de a făuri legături sufletești, de a face să dispară animozitățile, de-a crea armonie. Care trebuie să fie efectul sărbătorii sărbătorilor, în care credincioșii prăznuiesc învierea Mintuitorului, biruința vieții asupra morții?

Fără îndoială că la o sărbătoare așa de mare în pieptul fiecărui creștin adevărat va izbucni un elan de bucurie, un entuziasm, un foc sfînt la căldura căruia trebuie să se topească, orice minie și să crească dragostea și pacea.

Sub cele mai deosebite înfățișări, provocînd o emoțiune totdeauna nouă, inelele cultului amintesc această bucurie, care este cel mai puternic mijloc de-a apropia, de-a făuri legături trainice de prietenie între credincioși.

Pe lingă marea bucurie a învierii Domnului, dacă urmărim viața cultului în toate sărbătorile de peste an, aflăm manifestarea bucuriei, pe care o simt credincioșii, că prin Hristos ne-am făcut fii ai vieții, fii ai lui Dumnezeu după har. Ce bucurie vestesc frumoasele cuvinte ale Sf. Ap. Pavel, care se citesc în mijlocul serviciului divin în ziua de Crăciun, și care vestesc credincioșilor că de acum nu veți mai fi robi, ci fii ai lui Dumnezeu și moștenitori ai împărăției Lui! Iar fiii aceluiaș Părinte trebuie să se iubească unii pe alții ca frații trăind în pace și prietenie, cum ne învață cel dintîi Fiu al lui Dumnezeu, Hristos, care zice: „De pe aceea să vă cunoască lumea că sinteți ai mei, că vă iubiți unul pe altul”. Acela care a adus aceste daruri credincioșilor, Iisus Hristos, merită să fie sărbătorit cu prilejul momentelor mai însemnate pentru viața Lui. Astfel primește cultul divin de la sărbătorile de peste an misiunea de a ține vie în memoria creștinătății valoarea darurilor neprețuite, ca astfel credincioșii să poseadă izvor neseecat de adevărate bucurii sufletești și să se simtă uniți pe veci în jurul Aceluia, de la care le-au primit pe

acestea. Cultul divin din Duminicile și sărbătorile de peste an are deci rolul frumos să adune pe credincioși în jurul lui Hristos care le împarte daruri bogate și de o valoare neprețuită. Cultul divin, exprimă bucuria, că Hristos ne-a făcut pe toți fii ai lui Dumnezeu și frați întreolaltă.

Știm că Sf. Liturghie expune întreaga viață a Domnului nostru Iisus Hristos. Mintuitorul se naște, primește botezul, se schimbă la față, intră în Ierusalim, suferă, înviază. „Hristos în mijlocul nostru”, „este și va fi” rostesc slujitorii la sf. masă în timpul ce se cîntă: „Pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh”, etc.

Momentul suprem al Sf. Liturghii este acela, în care pîinea și vinul de pe masă se prefac în cînstitul trup și sînge al Domnului și Dumnezeului și Mintuitorului nostru Iisus Hristos, și este vestit și de răsănetul pătrunzător al clopotelor, iar credincioșii cîntă cu glas dulce: „Pe Tine Te laudăm, pe Tine bine Te cuvîntăm, Ție îți mulțumim Doamne, și ne rugăm Ție Dumnezeului nostru”.

În acel val cotropitor al rugăciunii, ca în o suflare de foc se topesc și cele mai diferite suflete într-un întreg armonios care numai o singură fîntă mai are: comunitatea cu Dumnezeu, unitatea frățească, uitînd de toate supărările, neînțelegerile, patimile, răzbunările, care i-au dez-

binat unul de altul și împreunîndu-i în aceeași dragoste și dorință de pace.

Acești credincioși de la masa lui Iisus Hristos nu se gîndesc numai la fericirea proprie, ci și la binele semenilor, căci iată cum se roagă preotul lor în altar după cîntarea: „Și pe toți și pe toate”: „Adu-ți aminte Doamne de orașul acesta în care viețuim”, „Adu-ți aminte Doamne de cei ce umblă pe ape și călătoresc, de cei neputincioși, de cei ce aduc daruri și fac bine”.

De asemenea se roagă pentru cîrmuitorii țării, ca să aibă „pașnică ocîrmuire”.

În Sf. Liturghie preotul se roagă — împreună cu credincioșii, — „pace lumii tale dăruiește, bisericilor tale, preoților, Cîrmuitorilor noștri și la tot poporul Tău”, cere „pacea de sus” și „pacea a toată lumea” și binecuvîntează: „Pace tuturor”.

Toate acestea — și altele din imnele bisericesti — sîdesc în sufletele credincioșilor duh de pace și vrere de a fi „făcători de pace”, de a lupta pentru „pacea a toată lumea”.

Cultul divin — și în primul rînd Sf. Liturghie — unește pe preoți și credincioși în aceeași credință, în aceeași bucurie, în aceeași dragoste. Prin el creștinii cer de la Dumnezeu pace și se angajează să lupte pentru ca pacea să se sălăsluiască pe pămînt, conștienți că fericit cu adevărat și fiu al lui Dumnezeu cu adevărat — după cuvîntul Mintuitorului, sînt numai „făcătorii de pace”.

Pr. N. Terchilă

Ortodoxia și Mișcarea ecumenistă

„Și va fi o turmă și un păstor” (Ioan 10, 16) au fost cuvintele Mintuitorului către Apostoli, dar cu toate acestea urmașii de mai tîrziu ai creștinilor primari nu au ținut seamă de această îndrumare, ci potrivit cu gîndurile lor proprii au împărțit Biserica în multe confesiuni. Dacă papalitatea căuta să reface această unitate, fiind ea vinovată atît de diviziunea din 1054 cît și de cea din 1517, prin măsuri de autoritate prin susținerea celor „despărțiți” către papă, apoi Biserica Ortodoxă neîncetat întreținea vie conștiința unității întru Hristos prin rugăciunea „pentru împreunarea credinței” de la orice Sf. Liturghie. Dar Patriarhia ecumenică, dorind sincer restabilirea unității bisericesti, își exprima mereu rezerva că de dragul unei uniri confesionale „de a fi cu toții laolaltă” nu poate fi jertfită integritatea învățăturii ortodoxe.

Cel mai bine de situația nepotrivită a diviziunii confesionale și-au dat seama în cele din urmă înșiși evanghelicii, care au produs în cadrul protestului contra Romei papale o sumedenie de confesiuni deosebite. De aceea din cadrul lor pornește la începutul veacului al XX-lea o inițiativă, care apoi a fost denumită „mișcarea ecumenistă”, dorind să împreuneze în cadrul ei, prin apropiere și federalizare, cit mai multe confesiuni creștine. Papalitatea a refuzat din capul locului orice colaborare cu acești ecumeniști, dar Patriarhia ecumenică, în numele Bisericii ortodoxe, a procedat mai creștinește.

Astfel în ianuarie 1920 mitropolitul Dorotei din Brusa, în numele Patriarhiei ecumenice și pe baza îndemnului apostolic „iubiți-vă unii pe alții cu inimă curată” (I Petru I, 22) a lansat un apel mondial către toate confesiunile, numit „Comuniunea bisericilor”, în care spunea: momentul este favorabil unui schimb de păreri între comunitățile creștine și singuritele bisericilor, pentru a pregăti, cu ajutorul lui Dumnezeu, drumul unirii bisericilor creștine întreolaltă. Nu este însă exclus ca prejudecățile și pretențiile învechite să mai stîrnească încă unele piedeci în acest sens, dar nădăjdum că duhul sincer al împăcării va birui astfel de greutăți. De aceea să căutăm mijloacele care pot înlesni o astfel de apropiere. — Și ca exemplu erau indicate: încetarea ori-

cărui prozelitism între creștini, susținerea unei acțiuni serioase de cunoaștere a confesiunilor întreolaltă, prăznuirea la aceeași dată a principalelor sărbători creștine, toleranța în privința căsătoriilor mixte și sprijin reciproc social, moral, caritativ și literar. — Apelul se încheia astfel: Dea Domnul, ca răspunsul confesiunilor să ne aducă asigurarea că propunerile noastre vor trece cit mai repede de pe tărîmul doleanțelor și dezideratelor pe cel al realizării, pentru că „fînd noi credincioși adevărații, prin iubire să sporim întru toate pentru Hristos, care este capul” (Efes. 4, 15).

Ecoul acestui apel a fost viu simțit de ecumeniști, care s-au bucurat de largă înțelegere a stăruințelor lor din partea Patriarhiei ecumenice, în numele Bisericii ortodoxe întregi. De aceea la ședința ecumenistă a ramurei „Credință și organizație”, din august 1920, de la Geneva, delegații ortococși din Patriarhia ecumenică, alexandrină și ierusalimiteană, ca și din Bisericile greacă, romină, rusă și bulgară, au fost salutați cu însuflețire spre o colaborare rodnică. Dar ortococșii au cerut de la început ca baza de întrunire a confesiunilor creștine să fie exprimată prin Simbolul de credință ortodox (niceo-constantinopolitan) și prin episcopatul cu succesiune apostolică.

Din cauza acestei rezerve juste, la conferința ramurei ecumeniste pentru „viață și faptă” din 1922 delegații ortococși au fost grupați într-o comisie aparte și astfel cuvîntul lor impresionat prin unitatea de vedere ortodoxă. În aceste împrejurări intervenția delegaților ortococși la a treia ramură ecumenistă pentru „înfrățirea popoarelor prin biserică spre pace în lume” de la conferința generală din august 1922 de la Copenhaga a fost substanțială și lămuritoare. De aceea din rîndurile ecumeniștilor apuseni s-a exprimat afirmația, că „fără ortococși nu este ecumenism”.

De aceea marele congres ecumenist de la Stockholm, din 1925, al ramurei pentru „viață și faptă” a înregistrat un succes real, putînd fi denumit al „creștinismului practic”, pentru că în baza îndemnurilor Mintuitorului la dragoste între creștini s-a simțit nevoia reală a manifestării

Tineretul lumii luptă pentru pace

(Continuare din pag. 1)

Miile de inimi s-au sudat la flacăra puternică și curată a tinereții dornice de tinerețe, de cunoaștere, de înțelegere, de pace. Suflul fierbinte al prieteniei și al înțelegerii dintre tineri a dezghețat sloiurile războiului rece. Ceea ce s-a petrecut la Helsinki arată că ideile păcii și ale prieteniei își croiesc făgaș tot mai larg și mai adînc în sufletul omenirii.

Gîndurile și simțirile generoase exprimate de tineret la Helsinki sînt purtate, sub veșmîntul a nenumărate limbi, pe toate întinderile pămîntului și înaripează sufletul tineretului lumii în lupta pentru pace și prietenie.

C. Sirbu

acestei dragoste creștinești către aproapele. Și de data aceasta delegații ortodocși, foarte numeroși la congres, au contribuit pozitiv la reușita conferinței, fără a ceda nimic din învățătura ortodoxă. Mai puțin reușit a fost însă congresul ramurei pentru „credință și organizație” de la Lausanne din 1927, pentru că delegații protestanți nu au voit să accepte punctul de vedere ortodox exprimat în apelul Patriarhiei ecumenice din 1920, dorind ca ortodocșii să facă concesii dogmatice, ceea ce nu a fost cazul, căci din punct de vedere ortodox o unificare confesională nu poate consta într-o confederalizare formală și de unitate elastică, ci numai prin întrunirea tuturor în jurul aceleiași credințe a Mintuitorului, așa precum o exprimă Biserica ortodoxă.

Această poziție fermă ortodoxă a trezit o discuție amplă teologică și în scris, contribuind și în această formă la cunoașterea reciprocă mai bună a confesiunilor între ele. Din cele constatate pînă acum trebuiau trase învățături pentru activitatea ecumenică de viitor. Concluziile trebuiau arătate la ședințele celor două ramuri pentru „viață și faptă” și „credință și organizație” din 1937 de la Oxford și Edinburg, dar numai ramura pentru „înfrățirea popoarelor prin biserică spre pace” a realizat unele succese în activitatea ei, fiind mai concretă în privința scopurilor și a mijloacelor.

Dar nici membrii confesiunilor protestante prezenți la aceste conferințe nu au fost unitari în privința problemelor și a rezolvării lor și de aceea Mișcarea ecumenică a intrat în criză, care s-a accentuat pe vremea izbucnirii celui de al doilea război mondial. De aceea conducătorii celor trei ramuri ecumenice au ajuns la concluzia federalizării ramurilor în un singur „Consiliu ecumenic al bisericilor” cu sediul la Geneva. Însă împrejurările au făcut ca acest consiliu să fie cuprins de politică americană și astfel să devieze de la principiile inițiale, fapt constatat apoi la primele conveniri ecumenice de la Amsterdam din 1948. Dacă Patriarhia ecumenică mai îndemna Bisericile ortodoxe să participe în continuare la lucrările ecumenice, apoi tot ea preciza că această colaborare nu poate atinge integritatea Ortodoxiei. De aceea la ședințele ecumenice generale de la Lund-Suedia, din 1952 și de la Evanston-Chicago din 1954, delegații ortodocși au fost mai mult observatori, repetind principiile atitudinii lor față de ecumeniști, cum au fost exprimate încă în 1920. De aceea conducerea ecumenică a exprimat în declarația de la Toronto că Consiliul ecumenic urmărește numai strângerea contactelor dintre biserici și confesiuni, nu vrea să fie supra-biserică și nici nu implică abaterea vreunei biserici membre de la credința ei. Aceasta a ușurat participarea ortodocșilor la lucrările concrete ale ecumeniștilor, care pe lângă unificarea creștinătății mai trebuiau să țină seama și de nevoile imediate ale creștinilor, exprimate prin necesitatea păcii mondiale, care are doar bază în cuvintele Mintuitorului.

Pozițiile ortodoxe au fost între timp precizate la cele două conferințe panortodoxe de la Moscova, din 1948 și 1958, la care au participat toate Bisericile ortodoxe locale, așa că s-au putut duce tratative mai rodnice cu reprezentanții ecumeniști pentru participarea mai activă ortodoxă la lucrările ecumeniștilor, și astfel contribuția ortodoxă putea să îndrumeze Mișcarea ecumenică spre înfrățirea idealurilor morale și spre pace, libertate și conlucrare.

Aceasta s-a realizat în mare parte la congresul recent de la New-Delhi din India, din noiembrie 1961, cînd numărul bisericilor membre ale Consiliului ecumenic a sporit la 199 și a cuprins totodată pe lângă delegații bisericilor grecești și pe cei din Patriarhiile rusă, română și bulgară și din Mitropolia ortodoxă polonă. Mesajele P. F. Patriarhi Athenagora al Constantinopolei și Alexei al Moscovei au lămurit po-

ziția activă a delegaților ortodocși la lucrările ecumenice, și în numele delegaților le-a exprimat I. P. Sf. Arhiep. Iacob, astfel: delegații ortodocși vor participa la toate lucrările ecumenice; ei vor aduce înțelegerea lor și punctul lor de vedere în problemele discutate participînd astfel la unitatea, mărturia și slujirea Bisericii Mintuitorului, căci acestea sînt scopurile principale ale întrupării Cuvintului lui Dumnezeu. Calea unificării bisericești este lungă, dar va putea fi străbătută dacă toți vor sluji acestui scop cu umilință, dragoste și adevăr.

Ca prim exemplu spre această concepție cu adevărat creștinească s-a cerut Consiliului ecumenic să arate o reală prețuire pentru păstrarea și întărirea păcii mondiale, pe care o cere omenirea întreagă. De aceea bisericile, religiile, comunitățile și toți creștinii trebuie să ceară rezolvarea pașnică a tuturor problemelor litigioase actuale. Și de fapt, în Apelul său către popoare și guverne, Consiliul ecumenic a cerut dezarmarea și înlăturarea armelor nucleare.

Astfel s-a manifestat adevăratul creștinism în cadrul ecumenic și contribuția ortodoxă a fost esențială.

Prof. M. Șesan

Cuvioasa Maică Paraschiva

Dreptcredincioșii creștini din lumea întreagă prăznuiesc în fiecare an la data de 14 octombrie pomenirea Cuvioasei Paraschiva.

Sîntem în miez de toamnă și dumbrăvile încintă privirile noastre cu coloritul lor minunat. Mina vrăjită a toamnei a atins frunzele verzi ale pădurii și le-a dat culori și nuanțe nebănuite. Frumusețea aceasta a copacilor numai cu greu poate fi redată chiar și de către penelul celui mai iscusit pictor din lume. Tot astfel și frumusețea sufletului Cuvioasei Maice Paraschiva numai cu greu poate fi arătată în cuvinte mărginite.

Cuvioasa Maică Paraschiva s-a născut în satul Epivat, din Tracia, în veacul XI. Părinții ei au fost creștini și oameni cu bună stare materială, oameni bogați. Din fragedă copilărie Cuvioasa Maică Paraschiva s-a dovedit a fi o mare adoratoare a lui Iisus Hristos și o vie trăitoare a învățăturilor creștine. Ea era nelipsită de la dumnezeieștile slujbe ale Bisericii, era o fire bună, blîndă, cucernică și se ruga neînterupt, cerînd ajutor lui Dumnezeu pentru sine și pentru lumea întreagă. Abia împlinise vîrsta de zece ani, cînd, întîlnind o fetiță săracă, i-a dăruit hainele ei noi, bogate și strălucitoare, îmbrăcînd ea hainele săracăcioase și zdrențuite ale acestei fetițe.

Murîndu-i părinții, ea a împărțit săracilor și a dat bisericilor toate bogățiile moștenite. Dezlegată în felul acesta de tot ceea ce putea s-o lege de Epivat, a plecat în lume să agonisească comora cea nepieritoare a sufletului, pășind cu hotărîre spre trecerea peste sine. A pornit singură și pe jos la Constantinopol, unde a cercetat și s-a rugat cu căldură și stăruință în toate bisericile creștinilor. Încărcată ca o albină cu mîrînde pentru suflet și pentru un drum lung și greu, a părăsit cetatea, trecînd în pustiul Halchidonului, și de aici în deșertul Iracliei din Pont. Aici și-a petrecut cinci ani ai vieții, într-o mănăstire, trăind în post, în priveghere, în rugăciuni, în evlavie, în deplină curățenie a trupului și a sufletului, cu gîndul și dorința mereu la Dumnezeu și la viața cea veșnică.

S-a învrednicit apoi să ajungă la locurile sfînte, la Ierusalim, pășind înfiorată de emoții pe urmele Mintuitorului. S-a oprit în pustiul Iordanului, la o așezare de călugărițe pustnice, unde a trăit în mare înfrînare pînă la plîmbea vîrstei de douăzeci și cinci de ani.

După întîmplări și încercări grele, sfărîmîndu-se corabia pe mare, a reușit totuși să se întoarcă la Constantinopol. De acolo s-a dus în

mănăstirea din Calicatria. După alți doi ani de sfîntă viețuire în această mănăstire s-a mutat cu sufletul în corturile cerești, în corturile drepților, iar trupul a lăsat să fie ascuns în pămînt tînuit. Tînără și fără prihană a părăsit tîrîmurile acestei vieți, sălășluindu-se în veșnicie.

Evlaviosul domn Ioan Asan făcînd cercetări a aflat locul mormîntului Cuvioasei, a deschis mormîntul și a adus moaștele ei sfînte în cetatea împărătească Tirnova. De aici ele au fost duse la Belgrad și apoi la Constantinopol.

Domnul Moldovei, Vasile Lupu, a cerut patriarhului Partenie din Constantinopol aceste moaște. Patriarhul Partenie le-a dăruit, dar sultanul Murad al IV-lea n-a îngăduit plecarea lor din Constantinopol decît după ce Vasile Lupu a plătit turcilor 560 pungi cu aur. Sfintele moaște au fost aduse în Moldova de către trei mitropoliți greci și așezate la anul 1641, octombrie 14 în mănăstirea Trei Ierarhi din Iași. În prezent sfintele moaște se găsesc în biserica mitropoliei din Iași. În toate zilele anului, dar mai ales la sărbătoarea hramului, la 14 octombrie, credincioșii aleargă de la mari depărtări și îngenunche în fața sfintelor moaște ale Cuvioasei Paraschiva, cerînd ajutor în necazuri și strîmtorări, mîngiere în dureri, tămăduire de boale și mîntuirea sufletului.

Biserica Ortodoxă preamărește vrednicia Cuvioasei Maice Paraschiva, cîntînd între altele, troparul Cuvioasei: „Întru tine Maică cu osirdie s-a mîntuit cel după chip; că luînd Crucea ai urmat lui Hristos, și lucrînd ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură Cuvioasă Maică Paraschivă duhul tău. Amin”.

Pr. Sp. C.

Cuvîntul pace

Cuvîntul pace, simplu ca viața
E ca o floare oglindită-n larguri
Ce-n foșnetul tăcerii dimineața
Miresme dă-n grădini, livezi și parcuri.

Cuvîntul pace, e dușos ca mama,
E-adînc, frumos și plin de măreție,
Cu el pe buze finem veșnic seama
Ca fericirea pe pămînt să fie.

Cuvîntul pace-i cald ca și iubirea,
El crește-n roua fiecărei zile
Și umple de lumină omenirea,
Destramă picla vremilor umile.

Cu-al păcii grai noi visele în cinturi
Le scuturăm în ploi de fericire
Ca înfrății în cele patru vînturi
Să făurim cetăți de nemurire.

Preot Ștefan Tascianu

Cît de frumos

Cît de frumos e-acolo, sus
și cît de lungă-nemurirea
te-nvață credința-n Iisus
ți-o spune ramul, firea —

Că-n ceruri îngerii-naltă osanale
fericirea e continuu, nesfîrșită
ți-arată nădejdea cîrmuitoare,
pe calea de Domnul netezită.

C-acolo e bucurie nestîrbită
dăruire și nemărginire-n toate,
o să-nțelegi atunci în Ziua cea mare
de oameni și de îngeri neștiută.

Acel „atunci” poate fi astăzi,
mîine sau oricînd
deci nu uita că nemurirea
s-o-ncepi aici cît mai curînd.

Pr. Ilie I. Mircea

Despre post

Pentru viața celui credincios, postul este important din punct de vedere religios-moral.

E adevărat că medicii recomandă uneori „postul” dietă pentru sănătatea trupului și prelungirea vieții. Acesta înfrinează de la mîncări grase și grele de mistuit și de la băutura care, fiind peste măsură, otrăvește și slăbește buna funcționare a organismului. Este un fapt bine cunoscut că mulțimea bolilor de stomac, ficat și rinichi, provine tocmai din abuzul de grăsime și alcool în trup. De aceea pentru redresarea trupului, pentru dezințoxizarea și însănătoșirea lui, medicii dau bolnavilor o anumită dietă, impun un regim alimentar sever. Și este constatat că cei ce respectă cu strictețe acest regim — care durează uneori ani de-a rîndul — se însănătoșează. Cei ce respectă o rîndială în mîncare și băutura, nu-și ruinează sănătatea ci, respectînd această elementară igienă, și-o întăresc și ajung sănătoși pînă la adînci bătrînețe. Creștinul însă se înfrinează prin post, nu din motive de sănătate, ci din motive religio-morale.

Din motiv religios-moral, postul crește și întărește sănătatea sufletului. El pregătește lucrarea mîntuirii pentru viața veșnică, căci dovedește supunere, ascultare și împlinirea voinței lui Dumnezeu, renunțare și înfrînare de la voia dorințelor noastre, pentru a sluji Lui. Pentru neînfrînarea voinței lor, Adam și Eva au păcătuit și au fost alungați din Eden. Sufletul s-a întunecat, iar trupul s-a robit morții. Aceasta este o stare nefirească, deci nu putea să dureze. Pentru îndreptarea ei a venit Mîntuitorul Hristos, care s-a făcut pentru noi blestem (Gal. 3, 13) și ne-a readus la starea fericită dintii.

În dorința după realizarea mîntuirii, sufletul are conducerea, iar trupul este chemat să se supună, să asculte și să colaboreze cu sufletul. Trupul trebuie să fie despătimit, instinctele naturale pervertite de păcat trebuie corectate și îndreptate prin virtuțile înfrînării; egoismul nimicit, iar spiritul de jertfă și renunțare promovat. Trupul a fost dintru început templu al Duhului Sfînt și acum trebuie să fie curățit și sfințit, ca să ajungă la starea originară (I Cor. 6, 19). În scopul acesta, trupul se înfrinează prin post, renunță și se smerește, ca să fie mai vrednic și mai deplin slujitor credincios al sufletului care răspunde de el în fața ziditorului în ziua judecării de apoi. Această lucrare este cu totul firească, rînduită și plăcută lui Dumnezeu și cel credincios se bucură de ea și o înfăptuiește cu rîvnă și dragoste.

Legat, astfel, de dorința fierbinte de izbăvire, postul avem să-l înțelegem ca o rugăciune a trupului pentru sfințire și ca o năzuință a sa după eliberare de patimi și păcate, pentru ca, purificat, să se facă vrednic la înviere să participe la toate bucuriile sufletului. Cu alte cuvinte, prin post, trupul ajută sufletul în lucrarea mîntuirii și iată cum:

Postul este școala stăpînirii de sine și autoînfrînării de la patimile, poftele și înclinările rele. El stăvilește păcatele, îndreptează instinctele dezordonate, anarhice, dezrobește voința morală, purifică cugetul și inima și toată natura omenescă o apleacă spre bine și virtute. De aceea cu tot dreptul spunea undeva L. N. Tolstoi că „înfrînarea este cea dintii treaptă pentru o viață mai bună ... pentru că eliberează de sub jugul poftelor fundamentale — de lăcomia de mîncare și de trîndăvie”.

Cînd postim, sufletul cîștigă o mare victorie asupra patimilor de tot felul care-l tulbură, realizează un deplin control asupra facultăților intelectual-morale și fizice, pe care le stăpînește, le purifică și le sfințește.

Postul este o gimnastică a spiritului, este antrenament de renaștere și de progres duhovnicesc, este armă de-a smulge și de-a arde păcatele din ființa noastră și pavază contra tuturor

plăcerilor vinovate. Înaintînd în asceză, el devine metodă de despătimit și îndumnezeire.

Pentru viața religios-morală a credincioșilor, postul are o valoare deosebită. Căci cel ce se poate înfrîna de la lăcomia de mîncare și de băutura cînd spune sînta Biserică — adică în cele patru posturi de peste an: la Crăciun, Paști, Sf. Apostoli, Sf. Mărie, miercurea și vinerea de peste an, etc. — acela se poate înfrîna mai ușor de la orice rău, de la gînduri, vorbe și fapte rele.

Fără să fie prilej de laudă și de îngîmfare, cum era pentru fariseii Legii vechi, postul trupesc trebuie să fie unit cu cel sufletesc, ca să-și ajungă scopul duhovnicesc înalt. Pentru că, nu ne folosește nimic, dacă ne reținem de la bucate de dulce, iar sufletul îl lăsăm pradă intențiilor rele, gîndurilor viclene, gura rostește vorbe murdare și păcatele și fărădelegile își urmează drumul nestingherit. Pe drept se întrebă la acest loc, Sf. Ioan Gură de Aur, zicînd: „La ce te folosești că oprești trupul de la hrană obișnuită, iar sufletului îi dai hrană nelegiuită prin priviri și dorinți deșarte?”. (Predici despre pocăință și despre Sf. Vavila, Sibiu 1938, p. 55-56). Iar în Sinaxarul Triodului la Dumînica înfricoșatei judecării ni se spune cît se poate de limpede: „Să nu postim numai de mîncări, ci să postim și cu limba și cu minia și cu ochii și pe scurt să ne îndepărțăm de la orice faptă rea”. Deci să legăm strîns postul trupesc cu cel sufletesc, cu dragostea de Dumnezeu și de aproapele și să depărțăm din minte și din inimă tot ce este spurcat, tot cugetul și vorba vicleană, și orice lucru blestemat,

care se opune voinței lui Dumnezeu și mîntuirii noastre.

Roadele postului sînt binecuvîntate și mari. Postul ne face „ingeri în trup”, și oameni cerești. El purifică și apropie de Dumnezeu și ne sfințește. Așa a fost postul pentru Moisi și Ilie, Daniil în groapa cu lei și Ioan Botezătorul, pentru toți dreptii și sînții care au bineplăcut lui Dumnezeu.

Dacă păcatele noastre se spală prin pocăință, cele patru posturi — ca și miercurea și vinerea — ne arată timpul cel mai potrivit pentru ea. Cel ce postește, dovedește că simte durere pentru păcatele sale și dorește în chip sincer și real să se izbăvească de ele. Iar Dumnezeu primește această pocăință și le iartă — după cum a iertat pe ninivitenii la care a trimis pe Iona prorocul să-i îndrepte. Iar aceștia l-au ascultat, — s-au pocăit, au postit, s-au rugat, au umblat în sac și cenușă și s-au mîntuit de pedeapsa care era gătita să vină asupra lor.

Postul alungă pe demoni, potolește nebuna înfierbințea a patimilor, face pe Dumnezeu milostiv. El aprinde duhul rugăciunii, dă aripi meditației, deschide porțile sînțeniei, restaurează chipul și asemănarea lui Dumnezeu în noi prin lucrarea virtuții.

De aceea să folosim timpul postului așezat de Biserică, să urmăm pilda Domnului Hristos care a postit 40 de zile, să imităm pe patriarhi, proroci, Apostoli și toți Sînții, ca să viețuim în comunitate de viață fericită cu ei.

Pr. Simion Radu

Din învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur

— Răutatea transformă pe om în animal, ea aduce foamete sufletului.

(Omilia XII la Epistola către Filipeni).

— Nimic nu este atît de dușman naturii noastre omenesti ca răutatea.

(Omilia XV la Epistola către Filipeni).

— Răutatea este un element de dizolvare și nimicire a neamului omenesc.

(Omilia XXXIV la 1 Corinteni).

— Datoria celui desăvîrșit este de a nu se crede pe sine niciodată desăvîrșit.

(Omilia XIII la Epistola către Filipeni).

— Nu atîtea rele pricinuieste marea cînd iese din hotarele ei, pe cît îi poate pricinui sufletului și trupului nostru un pîntec neînfrînat.

(Omilia XIV la Epistola către Filipeni).

— Fă fapte demne de laudă, nu însă cu scopul de a li lauda.

(Omilia XV la Epistola către Filipeni).

— N-a făgăduit Dumnezeu împărăția cerurilor în schimbul unui pahar cu apă, ci intenției cu care a fost dat acel pahar cu apă.

(Omilia XVI la Epistola către Filipeni).

— Să ne îngrijim de ale aproapei ca de ale noastre.

(Omilia XXX la 1 Corinteni).

— Urmarea lui (Iisus Hristos) nimic altceva nu este decît a iubi pe alții și nimic nu caracterizează mai bine pe ucenicii lui Hristos ca faptul de a iubi pe alții.

(Omilia XXXII la 1 Corinteni).

— „Nimeni să nu caute numai de al său, ci fiecare și de al altuia” — pentru că interesul său propriu zace în interesul aproapei, și al acestuia în al celui alt... Dumnezeu a dat interesele fiecăruia aproapei său, ca astfel să alergăm unii în ajutorul altora și să nu fim dezbinăți. Interesul meu stă în tine și folosința ta în mine.

— Dragostea nici nu gîndește răul, adică nu numai că nu face nici un rău celui iubit, dar nici nu-și închipuie măcar așa ceva.

(Omilia XXXIII la 1 Corinteni).

— „Vederea lui Dumnezeu” — cunoștința lămurită și desăvîrșită despre El.

(Omilia XXXIV la 1 Corinteni).

— În biserică seriozitate și liniște, că biserică e loc al îngerilor, loc al arhanghelilor, palatul lui Dumnezeu, însuși cerul... Nimic nu trebuie a se grăi în biserică decît cele duhovnicești.

— Nimic nu zidește mai mult ca buna rîndială, ca pacea, ca dragostea, după cum cele contrare totul dărimă.

(Omilia XXXVI la 1 Corinteni).

Talente din popor

În fundul unei văi dintr-un sat de munte, Bran-Poarta, odinioară un ciobănaș își păștea oițele. Terminase cîteva clase primare și simțea dor lăuntric să învețe mai mult. De aceea roagă pe fratele său mai mare, Ion, din București, ca să-l ajute să învețe mai departe. E adus în capitala țării, unde urmează liceul și datorită unui talent innăscut, reușește să dea cîte două clase într-un an. Termină liceul și urmează facultatea de medicină, uimind pe profesorii de acolo cu cunoștințele sale. E trimis la facultatea de medicină din Paris, de unde se întoarce și se stabilește medic în București. Aci este frumos apreciat și cercetat. Dar începe războiul dintii mondial, cînd din cauza lipsurilor de tot felul, se ivește tifosul exantematic, care face ravagii. Medicul care studiasse la Paris, este trimis să conducă un spital militar din Iași. Sute de ostași mureau în acel spital, dar doctorul muncea cu tot devotamentul său, îngrijindu-și și apărîndu-și bolnavii. Cu toate eforturile sale, moartea seceră sumedenie de vieți omenesti. Spitalul se golea, dar medicul rămînea la postul său apărînd viața ostașului, ca un bun olîțer pe front. Moare și farmacistul spitalului și în cele din urmă cade și omul de știință, doctorul, devotat poporului. Este adus și îngropat în satul și cimitirul de la poalele munților, în Poarta Branului, unde odinioară își păștea oițele. Poporul l-a fost recunoscător. Azi o stradă din București îi poartă numele: Dr. Nicolae Cliniciu.

Pr. Ion Lasca